

Spolek pěstitelů kaktusů a sukulentů v Praze – zal. 1922**Věstník****č. 226**

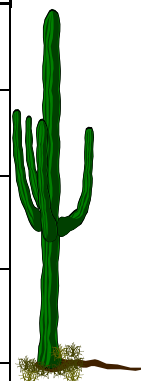
15. 5. 2017

1. Přednášky:

Konají se ve Velké geologické posluchárně UK, Albertov 6, Praha 2

Každý 3. čtvrtek v měsíci, začátek v 18.00 hod., sál otevřen od 17.30 hod.

Termínový kalendář na rok 2017					
	výbor	knihovna		přednáška	téma – autor
Květen	2.5.	2.5.	18.5.	18.5.	Z. Jiruše – Rod Oroya
Červen		6.6.	15.6.		
	3. – 18.6. 2017 - Výstava				
Září	Výstava 7.9. – 17.9. 2017				
	29.8.	5.9.	14.9.	14.9.	M. Tvrdík - Bolívie a Chile 2017
Říjen	3.10.	3.10.	19.10.	19.10.	Přednáška se zajišťuje
Listopad	7.11.	7.11.	16.11.	16.11.	Přednáška se zajišťuje
Prosinec	5.12.	5.12.	21.12.	21.12.	Tradiční vánoční schůze – kvíz, spolkový program

2. Zprávy z výboru**2.1 Registrace Spolku**

I. Běťák podal registraci Spolku dle nových pravidel dne 8.2.2017 Městskému soudu V Praze, registrace byla bez připomínek přijata a Spolek byl vymazán a následně nově zapsán ke dni 14.2.2017.

2.2 Knihovna SPKS je Vám k dispozici!

Naše spolková knihovna je otevřená všem členům, i korespondenčně. Věnujeme část spolkového rozpočtu na neustálé doplňování knihovny.

Těšíme se na shledání s vámi v pravidelných dnech – každé první úterý v měsíci od 16 do 17 hod (v tento den následuje výborová schůze) a 3. čtvrtek v měsíci, od 16.30 do 17.30 hod (následuje přednáška).

Nabízíme DVD záznamy z našich přednášek, přednášku Vám vypálíme na DVD a po zaplacení poplatku je vaše na věky.

3. CO BYLO

3.1 Přednáška 16.2.2017 – Milan Kůrka – Rod *Mediolobivia*

Za mediolobivii se Milan Kůrka už čtyřikrát vypravil do severní Argentiny. Na každé cestě v Argentině našel další druhy podrodu *Mediolobivia* popsané z Bolívie. Přednáška byla pěkně načasovaná jako podrobnější doplnění kapitoly *Rebutia* v právě vydaném Speciálu 1 Kaktusy 2017. Hezky připravená přednáška byla plná fotografií těchto miniaturních rostlin a záběrů měnící se krajiny podle nadmořské výšky. Na jednom záběru jsme viděli i 4 druhy mediolobivií. Po přednášce byla i čilá diskuse týkající se mrazuvzdornosti, samosprašnosti (většina druhů) a nevytváření hybridů při umělém sprašování.

J. Potměšil

3.2 Přednáška 16.3.2017 – Jan Gloser – Za sukulenty do jižní Afriky (od Knersvlakte po Richtersveld)

V březnu 2016 mi přítel Janda z Jihlavy s nadšením líčil přednášku Jana Glosera v jejich kaktusářském spolku. Prof. RNDr. Jan Gloser, CSc, Zlatý Alberto 2012, je autorem knih Sukulentní rostliny (Academia 1987 - spolu s RNDr.Š.Husákem) a Kvetoucí kameny (Academia 1988), prvních čistě sukulentářských vlaštovek na českém knižním trhu, a tak jsem si moc přál slyšet a vidět tuhle přednášku v geoposluchárně na Albertově č. 6. No a když si něco moc přejete, tak se vám to občas vyplní.

Třetí březnový čtvrtek 2017 zavítal čilý pětasedmdesátník J. Gloser do Prahy, prohlédl si sbírku komořanských haworthií a po 18. hodině zahájil povídání o jarní krajině Namaqualandu, tedy západní části Severního a Západního Kapska, tedy Jihoafrické Republiky, tedy sukulentářsky nejkrásnější země Univerza. V JAR rostou tisíce sukulentních druhů. Z nich přednášející představil ty, které viděl na třech relativně malých územích: 1) v rovinaté křemenité oblasti jižního Namaqualandu zvané Knersvlakte, 2) v sousedním horském masivu Matsikama – zvláště pak na jeho náhorní planině a 3) ve skalnatém Richtersveldu, tedy jeho Jihoafrické části na severu ohraničené řekou Orange, na východě takzvanou Namibijskou dálnicí, na jihu asfaltkou Springbok – Port Nolloth a na západě Atlantikem.

A protože J. Gloser s chotí navštívili tyto oblasti na přelomu srpna a září, tedy přesně v období fenoménu „kvetoucí Namaqualand“, na jeho fotografiích bylo opravdu co obdivovat: V první řadě samozřejmě kosmatce: mesembryanthema, conophyta, oophyta, drosanthema, cheiridopsisy, antimimy, argyrodermy... A pak zástupce ostatních sukulentních čeledí: crassuly, tylecodony, euphorbie, pachypodia, monsonie, hoodie, anacampsery, commiphory, aloe či aloidendrony.

Na začátku pan profesor prohlásil, že v oblasti sukulentních rostlin je amatérem. Taky bych chtěl být takovým amatérem! Na jeho přednášce se sešla celá řada pražských a „pražských“ sukulentářů. Pokud jste mezi nimi nebyli, můžete jen litovat. A pokud jste nebyli v Namaqualandu...inu, darmo mluvit.

O. Melichar

3.3 Tradiční pražské sympozium 2017 - 25. 3. 2017

Sympozium proběhlo na stejném místě, v tradiční dobu (poslední sobota v březnu) a se stejným schématem. Platících návštěvníků bylo cca 170, čili v mezích standardní návštěvy. Větší návštěvu nám patrně letos zhatilo pěkné jarní počasí. Oproti plánovanému programu jsme museli udělat změnu, Rikus van Veldhuisen onemocněl, trn z paty nám vytrhl modřanský milovník haworthií J. Jilemnický. Díky.

3.3.1 Graham Charles – Rod *Matucana* v přírodě a sbírce

Jednou z hlavních hvězd letošního Sympozia byl anglický kaktofil Graham Charles (z Lesteru), kaktusům se věnuje od roku 1962, dosud vydal 5 knih zaměřených na jednotlivé rody, poslední z nich je u nás dosti rozšířená (*Gymnocalycium in habitat and culture*). Rovněž je dlouholetým vydavatelem britské ročenky *Bradleya* a editorem internetového časopisu *The Cactus Explorer*. Byla to jeho první návštěva v České Republice, a tak doufáme, že si jí užil k plné spokojenosti a bude mít zájem přijet i někdy v budoucnosti. Sám konstatoval, že dosud nepřednášel před téměř 200 posluchači.

Vlastní přednáška byla zaměřena na rod *Matucana*, jak jsme se shodli, patrně první takto zaměřená v ČR, kterou jsme viděli. Pro rozřídění rodu použil schéma R. Bregmana z roku 1996, který jako hlavní vodítko použil znaky semen. Byli jsme seznámeni se čtyřmi skupinami rostlin, jejichž hlavními zástupci jsou: *Matucana haynei*, *M. aurantiaca*, *M. intertexta*, *M. paucicostata*. Ke každé skupině jsme viděli

rostliny jak v přírodě, tak i ve sbírce, pochopitelně kvetoucí. Na fotografiích z přírody a líčení obtíží při cestě jsem si uvědomil, že můj pohled na Peru byl značně zkreslený, rostliny se většinou vyskytovaly v horských exponovaných terénech, kam se dostat nebylo vůbec jednoduché a v řadě případů to znamenalo minimálně den pěší túry v horách. Pro mne bylo zajímavé i konstatování, že pro matukány typické zygomorfí květy se vyvinuly jako reakce na opylování kolibříky a také to, že v rodu *Ize* najít i rostliny, které nemají zygomorfí květy a jsou opylovány hmyzem. G. Charles nám ukázal i novinky z posledních několika let: *M. klopfensteinii*, *M. oreodoxa* ssp. *roseiflora* a *M. rebutiiflora*. G. Charles v současné době připravuje publikaci o rodu *Matucana*, podrobnosti nechtěl sdělit, ale bude v současném pojetí a tudíž třídění rodu bude jiné, než bylo doposud používané. Co se týče mne, přednáška se mi líbila a doufám, že přednášejícího v Praze časem opět potkáme.

L. Berka

3.3.2 Roman Štarha – Flora severní Etiopie a Djibouti

Známý odborník na aloe se vydal do na sukulenty nijak moc lákavých oblastí, a to do Džibutska a přilehlých částí Etiopie. Na tuto výpravu jel-šel sám a pohyboval se vesměs pěšky s 15kilogramovým ruksakem a zásobou vody. Nocoval převážně ve volné přírodě.

Kromě velmi zajímavé krajiny jsme viděli také řadu sukulentních rostlin, často endemitů. Vedle 8 druhů jeho milovaných aloí i zajímavé málo známé euphorbie a řadu jiných, ve sbírkách moc nepěstovaných sukulentů. Mnohé z nás posluchačů překvapila informace o tom, že kromě léčivých aloí existuje i několik (asi 5) jedovatých, a dokonce smrdutých druhů, které vypadají jako hodně vyhublé rostliny tohoto rodu. Díky svému nocování v přírodě, přednášející představil i množství neobvyklých živočichů, několik i dost velkých štírů, ještěrek, hadů, želv a brouků, také velmi zajímavou málo známou antilopu. Jednotlivé části přednášky byly doplněny videosekvencemi cesty, kterou daný den přednášející prošel. Jelikož hranice Džibutska se sousední Etiopií není střežena, vydal se i tam. Sukulenty zde mají lepší podmínky pro život, než v hornatém suchém Džibutsku, a tak zde stejné nebo podobné druhy vypadaly lépe, byly většinou větší, v terénu hojnější a skladba druhů rozmanitější.

Přestože se jednalo o sukulentní přednášku, sál zůstal úplně plný.

– IB –

3.3.3 Zlatko Janeba – Mexiko 3x jinak – Yucatán, Baja California, centrální oblasti

V přednášce nás Zlatko Janeba provedl třemi odlišnými oblastmi, začal poloostrovem Yucatán, pak následovalo severní Mexiko a nakonec jsme ještě krátce navštívili poloostrov Baja California. Na Yucatánu mnoho našich kaktusářů zatím nebylo a tak jsme napjatě sledovali výklad o tomto rovinatém, nížinném a značně zarostlém kraji, kde kaktusy hrají v bujné vegetaci jen vedlejší roli. Řada kaktusů nese druhové jméno gaumeri (*Mammillaria*, *Pilosocereus*, *Nopalea*, *Pterocereus*) podle F. G. Gaumera (1850-1829), který spolupracoval s Dr. Brittonem a procestoval Yucatan. Zatímco *Mammillaria gaumeri* byla přednášejícím nalezena na několika místech, výskyt *Mammillaria yucatanensis* se potvrdit nepodařilo. Časté tam byly plazivé či šplhající *Selenicereusy* – *testudo* a *donkelaari*. Dále jsme viděli množství orchidejí i tilandsií.

Nejobsáhlejší byla část věnovaná kaktusářsky atraktivním druhům severního Mexika. Na krásných fotografiích jsme mohli sledovat vybrané lokality raritek z rodů *Ariocarpus*, *Turbinicarpus*, *Astrophytum*, *Aztekium*, miniaturní mamilárie...zkrátka průřez všemi sběratelsky zajímavými rody a dostalo se i na sukulenty, např. *Agave albopilosa*.

Na poslední část, Baja California, již mnoho času nezbylo, ale viděli jsme mamilárie, ferokaktusy, krásné růžice rodu *Dudleya* i dosud neurčenou modrou *Agavi* bez zubů na listech. Přednášející prokládal kaktusářské speciality specialitami kulinářskými. Ještě, že byla přednáška načasovaná po obědě, protože jinak by utrpení při sledování mexických dobrot bylo ještě méně snesitelné.

J. Bohata

3.3.4 Jakub Jilemnický – Jak hledati sukulenty v krajině Jižní Afriky

Velmi svižná přednáška, pojatá zcela odlišným způsobem, než jsme očekávali. Zadání znělo, ať tam není moc haworthií, což přednášející v rámci svých možností dodržel. Dozvěděli jsme se, jak se na pobyt připravit, vše začíná důkladnou domácí přípravou: „Kolik dám přípravě, tolik pak toho na místě najdu.“ Byli jsme seznámeni, s jakými druhy ubytování můžeme počítat (od širáku až po interhotel), co vše se dá v jižní Africe jíst (nebojte se domorodých jídel), jak a čím fotografovat (hlavní nepřítel je silné slunce – bez clony na

rozptýlení světla nezískáte dobrý obrázek), jak a které ploty lze překonávat a u kterých to není radno (za některými čekají ostré zuby), co nás za plotem může potkat anebo jak vyjednávat vstupy na pozemky (téměř vše je soukromé a dobře hlídané), jak a po kterých cestách se dá jezdit (kdy a čím), koho můžeme potkat (divocí obyvatelé – od hmyzu, členovců, hadů až po lvy a slony). Po těchto radách jak „přežít“, následovala část přednášky zaměřená na poznatky, jak a kde rostliny najít, v této části jsme měli možnost shlédnout nějakou tu jihoafrickou flóru, hlavně haworthie, euphorbie, litopsy ...

Děkujeme panu Jilemnickému za vytržení trnu z paty a nejen to, i za praktický návod, jak na to.

L. Berka

3.4 Přednáška 20.4.2017 - Libor Kunte – Chile očima jihoamerického začátečníka

Ředitel střední zahradnické a zemědělské školy v Děčíně - Libverdě Ing. Libor Kunte, Ph.D. slíbil ukázat Chile, jak ji viděl během své první návštěvy této země v roce 2012.

Viděli jsme tedy nejenom fotografie kaktusů ale, dozvěděli jsme se také o problémech, které s sebou cestování po Chile přináší a naopak o příjemných překvapeních, které Ing. Kunteho a jeho spolucestovatele potkaly. Součástí přednášky bylo také několik fotografií několika zvířat žijících v chilské přírodě, a v neposlední řadě jsme se dozvěděli o negativních vlivech na přírodu, které s sebou nese ekonomický rozvoj země. Nejvíce fotografií bylo samozřejmě o kaktusech, ale i množství obrázků rostlin z jiných čeledí a díky odborné erudici přednášejícího byla většina těchto rostlin i určena a latinský název příslušné rostliny byl napsán vedle fotografie, což případným zájemcům velmi usnadní shánění semen nebo rostlin. Rostliny jako *Murisia cana*, *Rhodophiala*, *Argylia* a další svými krásnými květy jistě zaujaly i skalní kaktusáře. Kaktusová flóra Chile je rozmanitá - viděli jsme tak fotografie trpasličích druhů thelocephal, trsovitých kopiapoí, sudovitých eriosycí i sloupovitých eulychnií a trichocereusů. Mezi méně obvyklými fotografiemi byly například fotka květu *Miqueliopuntia miquelii* nebo plod eulychnie. Některé z ukázaných druhů byly popsány teprve poměrně nedávno - např. *Eriogyne caligophila* (2005), *Copiapoa griseoviolacea* (2011), *Thelocephala challensis* (2005) nebo *Copiapoa schulziana* (2009). L. Kunte je zkušený přednášející a jeho přednáška tedy uběhla jako nic - byli bychom určitě vydrželi nejméně o čtvrt hodiny déle.

R. Samek

3.5 Spolkový zájezd 8.5.2017

Bylo 7 hodin ráno, pondělí, státní svátek 8.5. a houf kaktusářů se u Ženských domovů cpe do kanárkově žlutého autobusu. Předpověď počasí nic moc, očekávání zážitků velké. Vyjíždíme směr Tábor.

1. zastávka, pan Milan Krátký, Čenkov u Malšic - velká sbírka, cca 200m, hlavní zaměření komerce, nepřeborné množství rostlin, mnoho v květu, krásné rostliny ve sbírkovém skleníku, mnozí své koupěchtivosti uzdu popustili.

2. zastávka, pan Petr Vetyška, Veselí nad Lužnicí - poměrně mladá sbírka, cca 5 let, ale některé rostliny i z doby dřívější, nový pěkný skleník na garáži, mnoho mladých a krásných rostlin, které byly jako vojáci vyrovnané a řádně ocedulkované, prostě pastva pro oči. U těchto rostlin popustili uzdu již úplně všichni. Jen bych ještě upozornil, Petr je nyní jednatelem Tábořského spolku.

3. zastávka, Jaroslav Janoušek, Soběslav - nedovedl jsem si představit, co vše se vejde na jednu, poměrně malou, zahradu. Kaktusy, sukulenty, netřesky, orchideje, masožravky, tilandsie, ... nyní si to již představit dokážu. Taková všehochuť dospělých a krásných rostlin. Trochu sprchlo, ale bylo se kam schovat.

4. Zastávka, Jiří Klejna, Dobronice u Chýnova - počáteční problémy s bořícím se autobusem byly překonány a mohli jsme se podívat do Jirkova království. Zvláště postavený skleník, dřevěná konstrukce a plast. Nádherné rostliny. Jiří je jeden z těch lidí, o kterých se může napsat, že mají „zelené“ ruce. Mnoho rodů, mnoho nádherných rostlin, hodně i těch, co chladnější zacházení zvládnou, úžasné povídání, nechtělo se nám od něho domů.

Hodnocení něčeho, co sám pořádáte, docela „smrdí“, ale dovolím si zde konstatovat, že to byl zájezd vydařený, na který budeme jistě ještě chvíli vzpomínat. Na našem webu i Facebooku jsou již dnes (9.5.) vyvěšeny fotky, tak se podívejte a kdo z účastníků zájezdu by chtěl a měl, tak ať na FB i ty svoje pro ostatní přidá.

Já si dovolím zde veřejně poděkovat všem, kdo mi s uspořádáním tohoto zájezdu pomohli, obzvláště děkuji těm, kteří nás k sobě pustili. Letos je opravdu problém s pěstováním díky chladnému počasí.

KaktusBus 2017 je za námi, těšme se na KaktusBus 2018.

Jirka Vařečka

4. CO BUDE

4.1 50. Výstava Kaktusy a sukulenty 2017: 3. – 18.6. 2017

Expozice 50. výstavy KAKTUSY a SUKULENTY 2017:

- Vstupní expozice mozaika 95 let trvání Spolku P. Heřtus
- Výběr kaktusy P. Heřtus
- Výběr sukulenty P. Pavelka
- Argentinské kaktusy J. Bohata
- Rod Euphorbia K. Halbich
- Průřez sbírkou L. Berka
- Průřez sbírkou J. Vařečka
- Echinocactus polycephalus J. Fejfar
- Fota z historie výstav a Spolku K. Halbich, V. Šedivý
- Rostliny na větví J. Vaněk
- Soutěže garant V. Kašpar:
  - Můj nejhezčí sukulent
  - Můj nejhezčí kaktus
  - Půl metru z mé sbírky

Dne 10.6.2016 proběhne ve sklenících BZ Muzejní noc.

Výstava bude otevřena denně od 10.00 do 18.00 hod, vyjma závěrečné neděle, kdy se bude zavírat již v 16 hod.

V. Kašpar

Přihlášky do prodeje rostlin na jarní výstavě K+S - 3.-18.6.2017 posílejte do 30.4.2017. Přihlášky pouze písemně (pro řádnou registraci prodávajících). A to na e-mail : karel.halbich@volny.cz, nebo na adresu: Karel Halbich, K lukám 649, 14200 Praha 4.

Přihlásit se také můžete na členských schůzích či sympoziu. Na přihláškách nezapomeňte uvést svoje prodejní číslo. Novým prodejcům bude prodejní číslo přiděleno při odeslání podmínek prodeje. Podmínky prodeje rozešlu do 8.5.2017.

K. Halbich

Hledáme pomocníky na výstavu: Pomozte nám prosím při přípravě, provozu i úklidu výstavy. Předem děkujeme – Výbor. Přípravu zahájíme v neděli 28.5. 2017 v 9 hod.

Rovněž bychom potřebovali pomoc při zajištění propagace výstavy a Spolku (noviny, televize ...) a pokud by někdo získal sponzora, bude vítán s otevřenou náručí.

4.2 Setkání přátel sukulentů: 19.8. 2017 od 8 hodin

přednášky:

V. Rybka – Cykasy

J. Doe – Namibie, země meteorů

V. Vlk – Etiopská esence

zemědělský rychlokurz: Zakládání welwitschiových luk u nás

Ostatní: prodej rostlin, tombola, soutěž, občerstvení

Místo konání: SKOCHOVICE u VRANÉHO nad VLTAVOU, požární zbrojnice - Vltavská 324

Pořádá O. Melichar

